

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžo/3/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014200183
Dátum vydania rozhodnutia: 06.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014200183.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudkýň JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Petry Príbelskej PhD. v právnej veci žalobcu: NO.11 LTD, so sídlom Zahraničný riadený fond spoločnosti (B.V.I.), LTD. z OMC Chambers, P. O. Box 3152, Road Town, Tortola, Britské Panenské ostrovy, zapísaná v Registri firemných záležitostí Britských panenských ostrovov pod č. 1035494, právne zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, Bratislava proti žalovanému: Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, so sídlom Želova 2, Bratislava, za účasti ďalšieho účastníka: Nemocnica s poliklinikou Považská Bystrica, so sídlom Nemocničná 986, Považská Bystrica, IČO: 00 610 411, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. DK 301/00075/2012/R zo dňa 3. decembra 2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/21/2014 - 49 zo dňa 22. októbra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/21/2014 - 49 zo dňa 22. októbra 2015 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. k. DK 301/00075/2012/R, č. z.: 115544/2013 zo dňa 3. decembra 2013 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Nárok žalobcu v časti týkajúcej sa úroku z omeškania zároveň v y l u č u j e na samostatné súdne konanie.

Ďalšiemu účastníkovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Žalobcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

1.1 Napadnutým rozsudkom č. k. 1S/21/2014 - 49 zo dňa 22.10.2015 Krajský súd v Bratislave žalobu zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a žalobcovi ako aj

ďalšiemu účastníkovi konania nepriznal náhradu trov konania. Predmetom súdneho prieskumu zákonnosti pred krajským súdom bolo rozhodnutie žalovaného č. DK 301/00075/2012/R zo dňa 03.12.2013, ktorým žalovaný zmenil rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Trenčín č. konania DK 301/00075/2012 zo dňa 09.07.2012 ako prvostupňového orgánu tak, že správne konanie vo veci nároku navrhovateľa na zaplatenie poplatku z omeškania podľa § 23 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 273/1994 Z. z.“) vo výške 0,2% za každý deň omeškania v celkovej sume 105.744,09 € za obdobie 04.12.2002 - 25.06.2009 sa podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) zastavuje a správne konanie vo veci uplatnenia úroku z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) v spojení s ustanovením § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v sume 25.193,98 € za obdobie od 04.12.2002 - 25.06.2009 podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku, zastavil.

V rozhodnutí krajský súd poukázal na ustanovenia § 2 ods. 1, § 18 ods. 1 písm. a/ bod 3, § 77 ods. 1, § 77a ods. 1 - 4, § 85h ods. 1 - 3, zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“); § 31 ods. 2, § 32 ods. 1, § 46 Správneho poriadku; § 23 ods. 2-4 zákona č. 273/1994 Z. z. a uviedol, že zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07.07.2005 uzatvorenej medzi správcom konkurznej podstaty Perspektíva DZP a ZH Kredit, s.r.o., vyplýva, že predmetom postúpenia pohľadávok bol súbor pohľadávok úpadcu Perspektíva DZP voči zdravotníckym zariadeniam v celkovej výške 58.142.652,- Sk. Z prílohy k tejto zmluve vyplýva, že jednotliví dlžníci a výška dlžnej istiny, sú presne špecifikovaní. Ako vyplýva z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok, predmetom postúpenia bola pohľadávka voči platiteľovi poisťného vo výške 93.025,78 €. Z toho bola pohľadávka na poisťnom vo výške 22.076,01 € predpísaná platobným výmerom č. 967/2002 a pohľadávka na poplatku z omeškania vo výške 70.949,77 € predpísaná platobným výmerom č. 968/2002, ktorým bol predpísaný poplatok z omeškania za obdobie odo dňa omeškania platiteľa poisťného do dňa vydania platobného výmeru, t.j. do 03.12.2002.

K námietke žalobcu, že je aktívne legitimovaným na podanie návrhu na vydanie platobného výmeru, krajský súd uviedol, že s touto nie je možné sa stotožniť. Podľa názoru Krajského súdu v Bratislave, žalobca nie je oprávnený domáhať sa na úrade vydania platobného výmeru na dlžné poisťné, resp. poplatku z omeškania, pretože nie je zdravotnou poisťovňou. Výdať platobný výmer na dlžné poisťné alebo poplatok z omeškania mohla do 31.12.2004 len zdravotná poisťovňa podľa zákona č. 273/1994 Z. z. a od 01.01.2005 úrad podľa zákona č. 581/2004 Z. z., a to len na základe návrhu uplatnenom zdravotnou poisťovňou.

Je pravdou, že zákon č. 273/1994 Z. z. v ust. § 25a umožňoval zdravotnej poisťovni postúpiť pohľadávku na poisťnom a poplatku z omeškania za stanovených podmienok. Podľa tohto ustanovenia mohla zdravotná poisťovňa postúpiť pohľadávku na poisťnom, pohľadávku na prirážke k poisťnému, pohľadávku na poplatku z omeškania, pohľadávku na poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti a pohľadávku na pokute, okrem pohľadávok zrušenej poisťovne tretej osobe s písomným súhlasom Ministerstva zdravotníctva SR a Ministerstva financií SR a po predchádzajúcom súhlase príslušnej správnej rady. Právna úprava zákona č. 273/1994 Z. z. účinná do 31.12.2004 umožňovala postúpiť pohľadávku zdravotnej poisťovne, ale neumožňovala postupníkovi domáhať sa u zdravotnej poisťovne, vydania platobného výmeru podaním návrhu na vydanie platobného výmeru. Postupovaná pohľadávka mohla byť predpísaná platobným výmerom vydaným zdravotnou poisťovňou, nakoľko len v takom prípade bola právne vymožitelná. Platobný výmer na dlžné poisťné a poplatok z omeškania, boli počas platnosti a účinnosti vyššie citovaného zákona, povinná vydávať len zdravotná poisťovňa.

Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“ alebo „najvyšší súd“) sp. zn. 6Rks 1/2010 zo dňa 21.04.2010 podľa názoru krajského súdu vyplýva, že v predmetnom uznesení NS

SR neriešil otázku aktívnej legitímácie žalobcu vo veci podávania, resp. uplatňovania nárokov na poplatky z omeškania podľa § 85h ods. 3 zákona č. 581/2004 Z. z. V tejto súvislosti krajský súd upozornil aj na rozhodovaciu činnosť NS SR, konkrétne rozsudok NS SR 7Sžo/20/2012 zo dňa 24.03.2013, z ktorého vyplýva právny názor: „Uplatniť na úrade pohľadávku na poistnom môže len zdravotná poisťovňa, pričom definíciu zdravotnej poisťovne obsahuje § 2 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z. Zdravotná poisťovňa podľa uvedeného ustanovenia je akciová spoločnosť so sídlom na území SR, založená na účely vykonávania verejného zdravotného poistenia na základe povolenia na vykonávanie verejného zdravotného poistenia...”

S námietkou žalobcu, že z § 25a ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z. vyplýva, že tento pripúšťa výnimku z pohľadávok, na ktoré sa zákonné podmienky postúpenia ani podmienky upravujúce časové hľadisko vzniku týchto pohľadávok nevzťahujú, keďže Perspektíva DZP bola zrušená právoplatnosťou rozhodnutia Ministerstva zdravotníctva SR a preto správca konkurznej podstaty mohol postúpiť predmetné pohľadávky bez právneho obmedzenia v podobe podmienok predpísania platobného výmeru, krajský súd nesúhlasí a uviedol, že názor žalobcu vychádza z nesprávnej aplikácie ust. § 25a ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z. Predmetné ustanovenie umožňovalo zdravotnej poisťovni postúpiť pohľadávku na poistnom, pohľadávku na prirážke k poistnému, pohľadávku na poplatku z omeškania, pohľadávku za nesplnenie oznamovacej povinnosti a pohľadávku na pokute okrem pohľadávok zrušenej poisťovne po splnení podmienok uvedených v tomto ustanovení. Z uvedeného vyplýva, že v prípade, ak zdravotná poisťovňa zrušená nebola, nie je oprávnená postúpiť pohľadávky vôbec.

K námietke žalobcu, že na právne posúdenie otázky, či pohľadávky boli postúpené v súlade so zákonom je potrebné aplikovať právnu úpravu obsiahnutú v zákone č. 581/2004 Z. z., krajský súd uviedol, že tento právny názor nie je možné akceptovať. V čase postúpenia predmetných pohľadávok neexistoval v oblasti verejného práva právny predpis, ktorý by definoval všeobecné podmienky pre postúpenie pohľadávok na poistnom a poplatku z omeškania, a teda by umožnil postúpenie takýchto pohľadávok. Vzhľadom k tomu, že pohľadávky na poistnom sú pohľadávky z práva verejného a nakladanie s nimi sa spravuje právom verejným, nemožno na postúpenie pohľadávok aplikovať právnu úpravu postúpenia pohľadávok podľa práva súkromného, ak to príslušný právny predpis výslovne neustanoví. Zákon č. 581/2004 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2005 v ust. § 2 ods. 5 stanovuje, že: „...Zdravotná poisťovňa nesmie vykonávať inú činnosť ako Činnosť podľa ust. § 6”. Keďže zákon č. 581/2004 Z. z. postúpenie pohľadávok na poistnom a poplatku z omeškania zdravotnej poisťovne v čase postúpenia predmetných pohľadávok neupravoval, zdravotná poisťovňa nebola podľa tohto zákona oprávnená postúpiť takúto pohľadávku na tretiu osobu. Toto postúpenie bolo umožnené až zákonom č. 530/2007 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2008.

1.8 V danom prípade došlo k postúpeniu pohľadávky PERSPEKTÍVY DZP na inú osobu na základe toho, že konkurzný súd opatrením zo dňa 22.06.2005, sp. zn. 7K 70/01 udelil súhlas na predaj pohľadávok PERSPEKTÍVY DZP kupujúcemu ZH Kredit, s.r.o., Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 29.09.2006 ZH Kredit, s.r.o., ako postupca postúpil pohľadávky na ďalšieho postupníka GENERIX, a.s., ktoré vznikli z titulu nezaplatenia poistného a poplatkov z omeškania spolu s príslušenstvom. V priebehu konania pôvodný žalobca GENERIX, a.s., žiadal, aby súd pripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu, pretože zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.01.2011 bola pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania, postúpená žalobcovi. Uznesením súd predmetnú zmenu pripustil. Navrhovateľ tak nadobudol pohľadávky v konkurznom konaní, ktoré uskutočňoval konkurzný súd ako orgán štátu poverený na uskutočňovanie tohto konania. Podľa názoru krajského súdu, takéto nadobudnutie pohľadávky však nezakladá aktívnu legitímáciu navrhovateľa na vydanie platobného výmeru. Ani právna úprava zákona č. 581/2004 Z. z. neumožňuje postupníkovi pohľadávky vzniknutej podľa zákona č. 273/1994 Z. z. domáhať sa na úrade vydania platobného výmeru. Pohľadávka, ktorú v rámci konkurzného konania správca konkurznej podstaty Perspektíva DZP postúpil žalobcovi, mala byť predpísaná platobným výmerom zdravotnej poisťovne pred jej postúpením, pretože len v takomto prípade ju môže postupník právne vymáhať.

2.

Včas podaným odvolaním sa žalobca domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav veci, nevykonaval navrhnuté dôkazy a z toho titulu dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Žalobca poukázal na žalobné dôvody uvedené v žalobe a uviedol, že sa ocitol v situácii, kedy neexistuje orgán, ktorý by jeho vec meritórne prejednal a poskytol tak ochranu právu žalobcu, čo je v rozpore s princípmi nielen právneho ale aj demokratického štátu, Európskym dohovorom o ľudských právach a v neposlednom rade aj s Ústavou Slovenskej republiky.

Prvostupňový súd k uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Rks 1/2010 zo dňa 21.04.2010 zaujal názor, že najvyšší súd neriešil otázku aktívnej legitímácie žalobcu. Žalobca sa s týmto názorom nestotožnil a uviedol, že Najvyšší súd SR nepriamo konštatuje, že nemôže suplovať rozhodovanie orgánu verejnej moci, ktorému bola všeobecne záväzným právnym predpisom zverená právomoc rozhodovať o určitej otázke.

Žalobca poukázal vo svojom odvolaní na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 341/07, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo/25/2011 zo dňa 25.01.2012, právna vec Hirvisaari v. Fínsko zo dňa 27.09.2001, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/20/2012 zo dňa 24.04.2013, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. Konf 38/2009-12 zo dňa 14.09.2009 a uviedol, že je dôležité či dobromyseľný nadobúdateľ pohľadávky nadobúda pohľadávku na papieri, resp. formálne, alebo nadobúda aj jej obsah, teda vlastnosti a tým aktívnu legitímáciu v konaní o vymoženie pohľadávky. Postúpením pohľadávky sa jej obsah nemení a na nadobúdateľa je postúpený celý obsah tejto pohľadávky, a teda aj právo iniciovať konanie pred orgánom, ktorý zákonodarca označil ako orgán oprávnený rozhodnúť. Skutočnosť či ide o správny orgán alebo súd je pritom irelevantná, rovnako je irelevantná aj právna forma nadobúdateľa.

Správny orgán vec zastavil bez meritórneho prejedania veci, a teda ak vec nebude prejedaná správnym orgánom alebo súdom, žalobca stráca možnosť domáhať sa vymožitelnosti platne nadobudnutých práv, čím dochádza k odopretiu spravodlivosti. Je to práve žalovaný, ktorý má o nároku žalobcu konať a vec prejednať, aj keď nie je zdravotnou poisťovňou. Žalovanému je daná pôsobnosť vo veciach verejného zdravotného poistenia a práve žalovanému prináleží vydávať platobné výmery.

Odôvodnenie rozsudku nie je presvedčivé s tým, že krajský súd sa nezaoberal relevantnými argumentmi žalobcu uvedených v žalobe. Žalovaný ani krajský súd nezohľadnili právoplatné rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 40bo 52/2009, sp. zn. 1 Obo 1/2011, sp. zn. 3 Obo 53/2009, ktorými boli zamietnuté návrhy Všeobecnej zdravotnej poisťovne o určenie neplatnosti Zmlúv o postúpení pohľadávok zo dňa 07.07.2005. Ide o rozhodnutia, ktoré svedčia o platnom a dobromyseľnom nadobudnutí pohľadávok, pričom postúpenie predmetnej pohľadávky žalobcu voči dotknutému účastníkovi správneho konania bolo predmetom jednej z týchto napadnutých zmlúv. Žalobca poukázal na ustanovenie § 80 písm. c/ O.s.p., ktorý oprávňuje súdy rozhodovať o určení, či tu právny vzťah je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

2.7 Žalobca už v žalobe poukázal na to, že Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1 Obo 1/2011 vo veci navrhovateľa Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., proti žalobcovi o určenie neplatnosti Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07.07.2005 rozhodol tak, že zmenil napadnutý rozsudok prvého stupňa a žalobu zamietol. Predmetom postúpenia pohľadávok na základe napadnutej zmluvy o postúpení pohľadávok boli pohľadávky z osobitného účtu prerozdelenia povinného zdravotného poistenia spolu s úrokmi z omeškania, pričom sa jednalo o reálne finančné prostriedky. Ani Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 07.07.2005, na základe ktorej nadobudol pohľadávku žalobca, neboli všetky pohľadávky predpísané platobnými výmery. Ak žalovaný ako súd tvrdia, že pohľadávky mohli byť postúpené len vo forme platobných výmerov, má žalobca za to, že nerešpektujú nielen argumenty

žalobcu, ale aj súdne rozhodnutia. Postúpenie pohľadávok bolo dokonca odsúhlasené právoplatným a vykonateľným opatrením konkurzného Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7K 70/01 zo dňa 22.06.2005.

2.8 Z konštantnej judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že ak vec nepatrí do právomoci súdov a nie je daná právomoc iného orgánu, konanie nemôže byť zastavené a v žiadnom prípade nemôže byť ochrana subjektívnych práv vylúčená z pôsobnosti súdov alebo iných zákonom stanovených orgánov. Žalobca sa nachádza v právnej neistote vzhľadom na skutočnosť, že už nie je iný orgán verejnej moci, ktorý by jeho nárok meritórne prejednal.

3.

3.1 Žalovaný vo vyjadrení doručenom Krajskému súdu v Bratislave dňa 04.01.2016 uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom krajského súdu a zároveň sa pridrižiava svojho vyjadrenia zo dňa 04.03.2014. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžso/20/2012 zo dňa 24.04.2013 a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

4.

4.1 Ďalší účastník sa k odvolaniu nevyjadril.

5.

5.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 ods. 1 a 2 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Na vady konania pred správny orgánom sa prihlíada len ak vzniknuté vady mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 220 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky

na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O.s.p.).

5.6 Podľa § 246c ods. 1 O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia, súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 18 ods. 1 písm. a/, bod 3 zákona č. 581/2004 Z. z., úrad vykonáva dohľad nad verejným zdravotným poistením tým, že vydáva platobné výmery vo veciach uplatnených zdravotnou poisťovňou, ak ide o pohľadávky na poistnom vyplývajúce z neodvedených preddavkov na poistné alebo neodvedeného nedoplatku na poistnom podľa osobitného predpisu, úroky z omeškania a pohľadávky vyplývajúce z nezaplatenej úhrady za neodkladnú zdravotnú starostlivosť podľa osobitného predpisu.

5.9 Podľa § 85h ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z., zdravotná poisťovňa uplatňuje na úrade nárok na dlžné poistné, nárok na poplatok z omeškania z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie, na ktoré mala zdravotná poisťovňa nárok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004.

5.10 Podľa § 85h ods. 2 zákona č. 581/2004 Z. z., zdravotná poisťovňa vymáha pohľadávky na poistnom vrátane poplatku z omeškania z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie, na ktoré mala zdravotná poisťovňa nárok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004, na základe právoplatného rozhodnutia úradu.

5.11 Podľa § 85h ods. 3 zákona č. 581/2004 Z. z., úrad vydáva platobné výmery vo veciach poplatkov z omeškania, ak ide o pohľadávky na poistnom vyplývajúce z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie, na ktoré mala zdravotná poisťovňa nárok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004.

5.12 Podľa § 77 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z., na konanie a rozhodovanie úradu sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

5.13 Podľa § 77a ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z., na konanie a rozhodovanie o pohľadávkach z verejného zdravotného poistenia sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

5.14 Podľa § 77a ods. 2 zákona č. 581/2004 Z. z., ustanovenie odseku 1 sa použije rovnako na rozhodovanie o pohľadávkach na poistnom a poplatkoch z omeškania, ktoré bol platiteľ poistného povinný uhradiť podľa osobitného zákona.

5.15 Podľa § 77a ods. 3 zákona č. 581/2004 Z. z., nárok na pohľadávky podľa odsekov 1 a 2 môže zdravotná poisťovňa uplatniť podaním návrhu na vydanie platobného výmeru na úrade. Podanie je možné vykonať písomnou alebo elektronickou formou. Spôsob a náležitosti elektronickej formy podania určí úrad.

5.16 Podľa § 77a ods. 4 zákona č. 581/2004 Z. z., konanie sa začína na návrh zdravotnej poisťovne. Ak zdravotná poisťovňa uplatňuje pohľadávku voči právnickej osobe, návrh musí obsahovať obchodné meno alebo názov, sídlo alebo miesto podnikania a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak zdravotná poisťovňa uplatňuje pohľadávku voči fyzickej osobe, návrh musí obsahovať meno, priezvisko, trvalý pobyt a rok narodenia; ak ide o fyzickú osobu oprávnenú na podnikanie, aj obchodné meno, miesto

podnikania a identifikačné číslo, ak je pridelené. O začatí konania úrad účastníkov konania neupovedomuje.

5.17 Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z., zdravotná poisťovňa je akciová spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky založená na účely vykonávania verejného zdravotného poistenia na základe povolenia na vykonávanie verejného zdravotného poistenia.

5.18 Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si zaobstarať potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov.

5.19 Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

5.20 Podľa § 23 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní, ak poisťovňa zistí nedostatky uvedené v odseku 1, predpíše platiteľovi poistného poplatok z omeškania vo výške 0, 2% z dlžnej sumy poistného za každý kalendárny deň, prípadne odo dňa pôvodnej splatnosti poistného za príslušný kalendárny mesiac alebo odo dňa skrátenia tohto poistného za príslušný kalendárny mesiac do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet príslušnej poisťovne.

5.21 Podľa § 23 ods. 3 citovaného zákona pre splatnosť poplatku z omeškania, spôsob jeho platenia, vymáhania, premlčania a vracania preplatku a poplatku z omeškania platia primerane ustanovenia druhej časti tohto zákona.

5.22 Podľa § 23 ods. 4 citovaného zákona, príslušná poisťovňa predpíše platiteľovi poplatok z omeškania platobným výmerom.

5.23 Z administratívneho spisu žalovaného odvolací súd zistil, spoločnosť GENERIX, a.s. a neskôr žalobca ako postupník, na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 20.01.2011, sa v konaní pred Okresným súdom v Považskej Bystrici, sp. zn. 10C 188/2010 domáhal voči žalovanej Nemocnica s poliklinikou Považská Bystrica zaplatenia poplatku z omeškania zo sumy dlžného poistného na základe rozhodnutia - platobného výmeru vydaného subjektom PERSPEKTÍVA DZP v konkurze, Bratislava, číslo: 967/2002 zo dňa 28.01.2003 a rozhodnutia - platobného výmeru vydaného subjektom PERSPEKTÍVA DZP v konkurze, Bratislava, číslo: 968/2002 zo dňa 28.01.2003, a to správcom konkurznej podstaty tohto úpadcu JUDr. Tomášom Kozovským, ako rozhodnutia vydaného v správnom konaní, podľa ustanovení § 18 ods. 9 zákona č. 273/1994 Z. z. upravujúceho oprávnenie príslušnej poisťovne predpísať platiteľovi poistného (§ 16 ods. 1 až 3) platobným výmerom dlžné poistné, ak ho neodviedol v termíne splatnosti podľa odsekov 1 až 4 uvedeného zákona.

5.24 Dlžná suma poistného bola odporcom uhradená dňa 25.06.2009 a 21.08.2009, teda po lehote splatnosti vymeraného poistného, čím mal navrhovateľovi vzniknúť nárok na zaplatenie poplatku z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Aktívnu legitímáciu na podanie návrhu preukazoval navrhovateľ Zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou medzi postupcom JUDr. Tomášom Kozovským, správcom konkurznej podstaty úpadcu PERSPEKTÍVA DZP v konkurze, Bratislava a postupníkom ZH Kredit, spol. s r.o., Bratislava zo dňa 07.07.2005, ktorou bola okrem iných prevedená na postupníka i pohľadávka spolu s príslušenstvom a následne Zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou medzi postupcom ZH Kredit, spol. s r.o., Bratislava a postupníkom - navrhovateľom, ktorou bola tiež prevedená na postupníka i pohľadávka spolu s príslušenstvom.

5.25 Okresný súd v Považskej Bystrici listom zo dňa 21.10.2010 doručeným právnomu zástupcovi žalobcu, vyzval žalobcu, aby sa vyjadril, či súhlasí s tým, aby súd vydal platobný rozkaz len v časti,

ktorej sa rozpor netýka a aby v tomto smere upravil žalobný petit, pretože úrok, ktorý žiadal z poplatku z omeškania, je v rozpore s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (judikát R 70/1995 - nemožnosť žiadať úroky z omeškania z „úrokov z omeškania“). Žalobca doručil Okresnému súdu v Považskej Bystrici dňa 29.10.2010 odpoveď žalobca, v ktorom uviedol, že nesúhlasí s postupom navrhovaným súdom a v zmysle § 23 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z. si uplatňuje zaplatenie poplatku z omeškania v sume 105.744,09 € (čo predstavuje 0,2% denne zo sumy dlžného poistného 22.076,01 € od 04.12.2002 do 25.06.2009). Súčasne poukázal, že zaplatenie úroku z omeškania v zmysle Občianskeho zákonníka z oneskorene zaplateného poplatku z omeškania vyrubeným samostatným správny rozhodnutím, nie je totožným, ako zaplatenie úrokov z omeškania z „úrokov z omeškania“, ktoré zákon nepripúšťa. Úroky z omeškania patria žalobcovi za celú dobu, po ktorú je žalovaný s platením poplatku omeškania (ako záväzku, ktorý je predmetom samostatného správneho rozhodnutia - platobného výmeru) v omeškani.

5.26 Okresný súd v Považskej Bystrici rozsudkom zo dňa 05.01.2011 žalobu žalobcu zamietol. Žalobca proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej stanovenej lehote odvolanie a dňa 27.01.2011 doručil Okresnému súdu v Považskej Bystrici návrh na zmenu navrhovateľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 20.01.2011, ktorou bola predmetná pohľadávka postúpená na žalobcu - NO. 11 LTD.

5.27 Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 4Co/65/2011-139, 4Co/66/2011-138 zo dňa 01.12.2011 po preskúmaní dôvodov odvolania a postupu okresného súdu napadnutý rozsudok zrušil, konanie o návrhu navrhovateľa zastavil a súčasne rozhodol, že vec po právoplatnosti tohto uznesenia bude postúpená Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. V rozhodnutí konštatoval, že prvostupňový súd v danom prípade vec prejednal a meritórne rozhodol, hoci ide o vec, ktorú podľa zákona prejednávajú a rozhodujú iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.) a nejde ani o vec podľa § 7 ods. 2, 3 O.s.p.. Nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľná podmienka konania (§ 104 ods. 1 O.s.p.), ku ktorej Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací bol povinný z úradnej povinnosti prihliaďnuť v zmysle § 103 O.s.p. Preto postupom podľa § 221 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 O.s.p. v spojení s § 104 ods. 1 O.s.p. zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, konanie zastavil a zároveň vyslovil, že vec bude po právoplatnosti tohto uznesenia postúpená Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý je oprávnený riešiť námietky účastníkov týkajúce sa už veci samej.

5.28 Ďalej vo veci konal prvostupňový správny orgán, ktorý dospel k záveru, že žalobca nie je spôsobilý byť účastníkom konania, nakoľko je obchodnou spoločnosťou bez platného povolenia na vykonávanie verejného zdravotného poistenia a nie je aktívne legitimovaný na podanie návrhu na vydanie platobného výmeru na dlžné poistné alebo poplatok z omeškania, ktorý vznikol podľa zákona č. 273/1944 Z. z. Proti rozhodnutiu podal žalobca rozklad, ktorý bol prvostupňovému správny orgánu doručený dňa 01.08.2012. Prvostupňový správny orgán listom zo dňa 07.08.2012 upovedomil platiteľa poistného o rozklade žalobcu a umožnil mu podať k rozkladu stanovisko, pričom tento na upovedomenie nereagoval, následne čoho prvostupňový správny orgán odstúpil spisovú dokumentáciu druhostupňovému správny orgánu dňa 10.12.2012.

5.29 Predsedníčka žalovaného, ako druhostupňový správny orgán (ďalej len „predsedníčka úradu“) je príslušná rozhodovať podľa § 23 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z. o rozkladoch proti rozhodnutiam úradu vydaným v prvom stupni, a to na návrh ňou ustanovenej poradnej komisie (ďalej len „rozkladová komisia“). Rozkladová komisia na svojom zasadnutí dňa 27.11.2013 preskúmala rozkladom napadnuté rozhodnutie prvostupňového správny orgánu v celom rozsahu. Predsedníčka úradu k požiadavke žalobcu uplatnenej v rozklade, že je aktívne legitimovaný na podanie návrhu na vydanie platobného výmeru zaujala rovnaké stanovisko ako prvostupňový správny orgán a to, že žalobca nie je oprávnený domáhať sa na úrade vydania platobného výmeru na dlžné poistné alebo poplatok z omeškania, pretože nie je zdravotnou poisťovňou. Výdat' platobný výmer na dlžné poistné a poplatku z omeškania mohla do 31.12.2004 len zdravotná poisťovňa podľa zákona č. 273/1994 Z. z. a od 01.01.2005 úrad, podľa zákona č. 581/2004 Z. z., len na základe návrhu uplatnenom zdravotnou poisťovňou.

5.30 Predsedníčka úradu na základe napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že je daný dôvod na zmenu prvostupňového rozhodnutia, a preto prvostupňové rozhodnutie zmenila tak, že správne konanie vo veci nároku navrhovateľa na zaplatenie poplatku z

omeškania podľa § 23 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z. vo výške 0,2% za každý deň omeškania v sume 105.744,09 Eur za obdobie od 04.12.2002 do 25.06.2009 podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku zastavila, ďalej správne konanie vo veci uplatnenia úroku z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v spojitosti s ustanovením § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v sume výške 25.193,98 € za obdobie od 04.12.2002 do 25.06.2009 podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. e/ správneho riadku zastavila. Následne bolo predmetné rozhodnutie doručené žalobcovi dňa 06.12.2013, ktorý podal na súd žalobu, v ktorej napáda zákonnosť rozhodnutia predsedníčky Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou ako druhostupňového správneho orgánu, rovnako aj zákonnosť postupu pred vydaním rozhodnutia, a to v celom jeho rozsahu.

6.

6.1 Odvolací súd rozhodoval o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu Bratislave č. k. 1 S/21/2014 - 49 zo dňa 22.10.2015, ktorým krajský súd žalobu zamietol podľa § 250j ods. 1 O.s.p. a žalobcovi a ďalšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania. Predmetom súdneho prieskumu pred krajským súdom bolo rozhodnutie žalovaného č. DK 301/00075/2012/R zo dňa 03.12.2013, ktorým žalovaný zmenil rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Trenčín č. konania DK 301/00075/2012 zo dňa 09.07.2012 ako prvostupňového orgánu tak, že správne konanie vo veci nároku navrhovateľa na zaplatenie poplatku z omeškania podľa § 23 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z. vo výške 0,2% za každý deň omeškania v sume 105.744,09 € za obdobie 04.12.2002 - 25.06.2009 sa podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku zastavuje a správne konanie vo veci uplatnenia úroku z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v sume 25.193,98 € za obdobie od 04.12.2002 - 25.06.2009 podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku zastavil.

6.2 Podľa § 112 ods. 2 O.s.p., ak sa v návrhu na začatie konania uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd veci spojil, môže súd niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

6.3 V tejto veci najvyšší súd skúmal v prvom rade splnenie procesných podmienok na konanie. Zistil, že vo veci je ešte stále sporná otázka právomoci správneho orgánu konať v danej veci a to konkrétne o uplatnenej žalobe pôvodne podanej na okresný súd v časti na zaplatenie úroku z omeškania. Najvyšší súd dospel k názoru, že na rozhodnutia podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka má rozhodnúť súd a to civilný, t.j. vec patrí do právomoci súdov a nie správneho orgánu (žalovaného).

6.4 S poukazom na uvedené, najvyšší súd vylúčil časť prejednáwanej veci - žalobu na zaplatenie úroku z omeškania v sume 25.193,98 €, ktorú podal právny predchodca žalobcu spoločnosť GENERIX, a.s., Bratislava proti žalovanému. Nemocnica s poliklinikou Považská Bystrica na samostatné civilné konanie, pretože rozhodovanie o žalobe na zaplatenie úroku z omeškania patrí do právomoci civilných súdov. Pochybil Krajský súd v Trenčíne, keď uznesením č. k. 4Co/65/2011-139, 4Co 66/2011 postúpil aj predmetnú časť žaloby na rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, keďže do právomoci uvedeného Úradu rozhodovanie o žalobe na zaplatenie úroku z omeškania nepatrí, čo i správne konštatoval žalovaný vo svojom rozhodnutí zo dňa 3. decembra 2013. V tejto veci bude preto konať a rozhodovať ďalej príslušný okresný súd, ktorému Najvyšší súd SR samostatným uznesením následne túto, vylúčenú časť žaloby, postúpi na ďalšie konanie. Úrad pre dohľad zašle následne po doručení rozsudku obratom okresnému súdu spisovú dokumentáciu (časť administratívneho spisu).

6.5 Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 220 O.s.p. konštatuje, že vo zvyšnej časti zistil dôvod na to, aby sa odchyľil čiastočne od argumentov a právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, pretože žalovaný v danej veci procesne pochybil, keďže konanie o návrhu na zaplatenie poplatku z omeškania a podľa § 23 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z. zastavil podľa § 30 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku. Na

takýto postup správneho orgánu neboli splnené zákonné podmienky, pretože z dôvodov rozhodnutia žalovaného vyplýva, že správny orgán rozhodoval o merite veci a v zásade dospel k záveru, že žalobca nie je vo veci aktívne legitimovaný. V takomto prípade procesne správny orgán nepostupuje podľa § 30 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku, nakoľko žalobca je účastníkom konania avšak nárok si uplatnil bez relevantných právnych dôvodov. To znamená, že správny orgán rozhoduje o uplatnenom nároku na poplatok z omeškania hmotnoprávne a v prípade, že správny orgán dospel k záveru, že žalobca nepreukázal svoju legitímáciu v spore, mal návrh zamietnuť.

6.6 Pokiaľ sa týka právnych východísk žalovaného, ktoré ho viedli k záverom o nepreukázaní aktívnej legitímácie žalobcu v časti návrhu na zaplatenie poplatku z omeškania, s nimi sa najvyšší súd stotožňuje a dodáva: K uvedenej časti nároku žalobcu dodáva, že má za preukázané, že spoločnosť GENERIX, a.s., a neskôr žalobca ako postupník, sa na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 20.01.2011 v konaní pred Okresným súdom v Považskej Bystrici, sp. zn. 10C 188/2010 domáhal voči odporcovi Nemocnica s poliklinikou Považská Bystrica zaplatenia poplatku z omeškania zo sumy dlžného poistného na základe rozhodnutia - Platobného výmeru vydaného subjektom PERSPEKTÍVA DZP v konkurze, Bratislava, číslo: 967/2002 zo dňa 28.01.2003 a rozhodnutia - Platobného výmeru vydaného subjektom PERSPEKTÍVA DZP v konkurze, Bratislava, číslo: 968/2002 zo dňa 28.01.2003, a to správcom konkurznej podstaty tohto úpadcu JUDr. Tomášom Kozovským. Dlžná suma poistného bola odporcom uhradená dňa 25.06.2009 a 21.08.2009 po lehote splatnosti vymeraného poistného, čím žalobcovi mal vzniknúť nárok na zaplatenie poplatku z omeškania, resp. úroku z omeškania. Aktívnu legitímáciu na podanie žaloby preukazoval navrhovateľ Zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou medzi postupcom JUDr. Tomášom Kozovským, správcom konkurznej podstaty úpadcu PERSPEKTÍVA DZP v konkurze, Bratislava a postupníkom ZH Kredit, spol. s r.o., Bratislava zo dňa 07.07.2005, ktorou bola okrem iných prevedená na postupníka i pohľadávka spolu s príslušenstvom a následne Zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou medzi postupcom ZH Kredit, spol. s r.o., Bratislava a postupníkom - navrhovateľom - spoločnosťou GENERIX, a.s., Bratislava, ktorou bola tiež prevedená na postupníka i pohľadávka spolu s príslušenstvom. Následne malo prísť k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky medzi spoločnosťou GENERIX, a.s., Bratislava a žalobcom NO.11 LTD, so sídlom Road Town, Tortola, Britské Panenské ostrovy. Predmetná zmluva o postúpení pohľadávky bola vo fotokópii ešte predložená do spisu Okresného súdu v Považskej Bystrici dňa 27.01.2011. Najvyšší súd SR z obsahu pripojeného administratívneho spisu zistil, že sa uvedená zmluva v administratívnom spise nenachádza.

6.7 Okresný súd v Považskej Bystrici vyzval žalobcu, aby sa vyjadril, či súhlasí s tým, aby súd vydal platobný rozkaz len v časti, ktorej sa rozpor netýka a aby v tomto smere upravil žalobný petit. Žalobca doručil Okresnému súdu v Považskej Bystrici dňa 29.10.2010 odpoveď, v ktorej uviedol, že nesúhlasí s postupom navrhovaným súdom a zároveň si uplatnil zaplatenie poplatku z omeškania v sume 105.744,09 € (čo predstavuje 0,2% denne zo sumy dlžného poistného 22.076,01 € od 04.12.2002 do 25.06.2009). Okresný súd v Považskej Bystrici rozsudkom zo dňa 05.01.2011 žalobu žalobcu zamietol. Žalobca proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej stanovenej lehote odvolanie, o ktorom Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 4Co/65/2011-139, 4Co/66/2011-138 zo dňa 01.12.2011 po preskúmaní dôvodov odvolania a postupu okresného súdu napadnutý rozsudok zrušil, konanie o návrhu žalobcu zastavil a súčasne rozhodol, že vec po právoplatnosti tohto uznesenia bude postúpená Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. V rozhodnutí konštatoval, že prvostupňový súd v danom prípade vec prejednal a meritorne rozhodol, hoci ide o vec, ktorú podľa zákona prejednávajú a rozhodujú o nej iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.) a nejde ani o vec podľa § 7 ods. 2, 3 O.s.p.

6.8 V správnom konaní, ktoré nasledovalo, prvostupňový správny orgán dospel k názoru, že žalobca nie je spôsobilý byť účastníkom konania. Voči tomuto rozhodnutiu podal žalobca ako účastník správneho konania rozklad, ktorý bol prvostupňovému správnomu orgánu doručený dňa 01.08.2012. Predsedníčka žalovaného k požiadavke navrhovateľa uplatnenej v rozklade, že je aktívne legitimovaný na podanie návrhu na vydanie platobného výmeru zaujala rovnaké stanovisko ako prvostupňový správny orgán a to, že tento nie je oprávnený domáhať sa na úrade vydania platobného výmeru na dlžné poistné alebo poplatok z omeškania, pretože nie je zdravotnou poisťovňou. Výdať platobný výmer na dlžné poistné a poplatku z omeškania mohla do 31.12.2004 len zdravotná poisťovňa podľa zákona č. 273/1994 Z. z. a

od 01.01.2005 úrad, podľa zákona č. 581/2004 Z. z., len na základe návrhu uplatnenom zdravotnou poisťovňou.

6.9 Predsedníčka úradu na základe napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, dospela k záveru, že je daný dôvod na zmenu prvostupňového rozhodnutia, a preto prvostupňové rozhodnutie zmenila tak, že správne konanie vo veci nároku na zaplatenie poplatku z omeškania zastavila podľa § 30 ods. 1 písm. a/ SSP a vo veci uplatnenia úroku z omeškania podľa § 517 Občianskeho zákonníka v sume 25.113,98 € za obdobie od 4. decembra 2002 do 25. júna 2009 rozhodla tak, že podľa § 30 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku konanie zastavila pretože žalovaný nemá právomoc o úrokoch z omeškania rozhodovať. Následne bolo predmetné rozhodnutie doručené žalobcovi dňa 06.12.2013, ktorý podal na tunajší súd žalobu, v ktorej napáda rozhodnutie predsedníčky Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou ako druhostupňového správneho orgánu, rovnako aj zákonnosť postupu pred vydaním rozhodnutia, a to v celom jeho rozsahu.

6.10 Odvolací súd uvádza, že zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07.07.2005 uzatvorenej medzi správcom konkurznej podstaty Perspektíva DZP a ZH Kredit, s.r.o. vyplýva, že predmetom postúpenia pohľadávok bol súbor pohľadávok úpadcu Perspektíva DZP voči zdravotníckym zariadeniam v celkovej výške 58.142.652,- Sk. Jednotliví dlžníci a výška dlžnej istiny, sú presne špecifikovaní. Ako vyplýva z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok, predmetom postúpenia bola pohľadávka voči platiteľovi poisťovního vo výške 93.025,78 €. Z toho bola pohľadávka na poisťovního vo výške 22.076,01 € predpísaná platobným výmerom č. 967/2002 a pohľadávka na poplatku z omeškania vo výške 70.949,77 € predpísaná platobným výmerom č. 968/2002, ktorým bol predpísaný poplatok z omeškania za obdobie odo dňa omeškania platiteľa poisťovního do dňa vydania platobného výmeru, t.j. do 03.12.2002.

6.11 Na prvom mieste najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (žalobcu), t.j. zodpovednosti na obranu svojich práv (vigilantibus leges sunt scriptae) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd, vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto správny súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody, t.j. dispozitívne rozhodnutie účastníka konania z úradnej povinnosti meniť alebo ho počas súdneho prieskumu presvedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

6.12 Rovnako najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je prieskum vecnej správnosti výroku rozsudku krajského súdu o nevyhovení žalobe a o jej zamietnutí, preto najvyšší súd ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (§ 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu i súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zrušujúcimi námietkami žalobkyne (§ 250j ods. 2 O.s.p.), ako aj so stanoviskom žalovaného, resp. stanoviskami zvyšných účastníkov, a v takto vymedzenom rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia.

6.13 V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení správnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa najvyšší súd síce stotožnil so skutkovými závermi krajského súdu, na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania napadnutého rozhodnutia, je právna otázka, či spĺňa zákonné predpoklady na aktívnu legitimáciu účastníka vo veci uplatnenia nároku pre konanie podľa § 85h zák. č. 581/2004 Z. z. Práve tento právny rámec aj vymedzil potrebné medze skutkového zistenia a právneho posúdenia veci.

6.14 Žalobca svoje odvolanie oprel o viacero námietok. Za účelom riadneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia sa musí najvyšší súd vzhľadom na hore vymedzenú základnú otázku primárne vysporiadať s námietkami, ktoré žalobca využil na spochybnenie zákonnosti názorov krajského súdu vyslovených pri aplikácii ustanovenia § 85h zákona č. 581/2004 Z. z.

6.15 Až po prípadnom vyslovení ich nedôvodnosti súdom, vzniká právo žalobcovi na prieskum zákonnosti samotného rozhodnutia (meritórne námietky). Naopak, ak najvyšší súd dospeje k záveru, že už prvé procesné, resp. iné pochybenia žalovaného, krajský súd nedostatočne pri kontrole zákonnosti vyhodnotil, ich intenzita naplní zrušovacie dôvody uvedené zákonodarcom v ustanovení § 250j ods. 2 O.s.p. Potom preverovanie oprávnenosti ďalších námietok je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [najmä rozsudok Ruiz Torija v. Španielsko, resp. neskôr Garda Ruiz v. Španielsko (vo veci č. 30544/96 z 20.01.1999)] nevhodné. Obdobný postup je možné analogicky použiť aj vo vzťahu k argumentácii žalovaného.

6.16 Z citovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva jasný právny názor, že správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia správneho súdu (prvostupňového), ale aj odvolacieho, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, by malo postačovať na legitímne očakávaný záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

6.17 Najvyšší súd zdôrazňuje, že úpadca PERSPEKTÍVA DZP patril do skupiny rezortných zdravotných poisťovní, t.j. subjektov, ktoré v rozsahu § 4 v tom čase účinného zákona č.273/1994 Z. z. vykonávali s oprávnením podľa § 29 ako aj § 37 písm. a/ zákona č. 273/1994 Z. z. zdravotné poistenie poskytované na základe zdravotného poistenia. Hoci hospodárenie a financovanie poisťovne, t.j. aj nakladanie s majetkom poisťovne, zákonodarca jednoznačne upravil iba u všeobecnej poisťovne prostredníctvom Siedmej časti zákona č. 273/1994 Z. z. (tj. § 47 až § 54), a preto sa javí, že zákonodarca o úpravu obdobnej otázky u rezortných poisťovní nemal záujem, tak tento záver spochybňuje prechodné ustanovenie upravené v § 75 ods. 1 zák. č. 273/1994 Z. z., ktoré subsidiárnym spôsobom uvedené ustanovenia Siedmej časti vzťahuje aj na oblasť hospodárenia a financovania rezortných poisťovní.

6.18 Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 273/1994 Z. z. v citovanom znení ustanovenia tohto zákona sa primerane použijú na činnosť poisťovní zriadených ku dňu účinnosti tohto zákona a na činnosť rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní zriadených podľa tohto zákona s výnimkou predkladania návrhu poistného rozpočtu a predkladania návrhu účtovnej závierky, ktoré rezortné poisťovne predkladajú Ministerstvu financií Slovenskej republiky na informáciu.

6.19 Preto sa aj na rezortné poisťovne, t.j. aj na PERSPEKTÍVU DZP vzťahuje ustanovenie o zriadení základného fondu a nakladaní s jeho prostriedkami v zmysle všetkých odsekov § 50 v spojení s § 48 a § 49 ods. 1 zákona č. 273/1994 Z. z. Práve uvedený základný fond sa vytváral v zmysle § 50 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 273/1994 Z. z. z vybraného poistného a prirážok k nemu, ktorých postúpenie Zmluvou o postúpení je tiež predmetom prejednávanej veci, a je nepochybné, že aj keď nebolo toto poistné včas vybrané z dôvodov na strane platiteľa poistného, tak spolu s prirážkami bolo nutné ich pripisovať na uvedený základný fond.

6.20 Ani v procese konkurzu majetok PERSPEKTÍVY DZP ako úpadcu, t.j. jeho jednotlivé fondy a k nim priradené pohľadávky, nestratili svoj verejnoprávny charakter, ktorý bol vymedzený § 48 ods. 4 v spojení s § 50 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z.

6.21 Podľa § 50 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 273/1994 Z. z. v citovanom znení základný fond sa tvorí z a/ vybraného poistného, b/ vybraných prirážok k poistnému, poplatkov z omeškania, pokút a poplatkov za nesplnenie oznamovacej povinnosti.

6.22 Podľa § 50 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z. v citovanom znení základný fond sa používa na a/ úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, b/ úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť a za služby súvisiace so zabezpečovaním zdravotnej starostlivosti o poistencov iným poisťovňami alebo iným právny subjektom, c/ odvod do prerozdeľovania poistného (§ 56 ods. 8), d/ splátky finančnej

výpomoci poskytnutej do základného fondu, e/ úhradu poplatkov za vedenie bankového účtu a dane z úrokov.

6.23 Podľa § 50 ods. 3 zákona č. 273/1994 Z. z. v citovanom znení finančné prostriedky zo základného fondu môže všeobecná poisťovňa použiť na splácanie úverov a s nimi súvisiace finančné plnenia vyplývajúce z úverových zmlúv, ak tieto úvery boli použité na úhradu zdravotnej starostlivosti, a na splácanie úrokov z návratnej finančnej výpomoci poskytnutej do základného fondu.

6.24 Podľa § 48 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. v citovanom znení finančné prostriedky získané zo zmluvného zdravotného poistenia a pripoistenia, ktoré sa vedú oddelene od ostatných účtov, je všeobecná poisťovňa oprávnená použiť len na úhradu výdavkov zdravotnej starostlivosti vyplývajúcej zo zmluvného poistenia a pripoistenia a na úhradu nákladov súvisiacich so zabezpečením zmluvného poistenia a pripoistenia.

6.25 Podľa § 49 ods. 1 zák. č. 273/1994 Z. z. v citovanom znení všeobecná poisťovňa zostavuje poistný rozpočet v členení a/ základný fond, b/ rezervný fond, c/ účelový fond, d/ správny fond.

6.26 Pokiaľ správca konkurznej podstaty na základe § 27 ods. 1 a 2 zákona č. 328/1991 Zb. v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.06.2005 sp. zn. 7K/70/01, ktorým konkurzný súd vyslovil súhlas s tým, aby správca konkurznej podstaty predal súbor pohľadávok úpadcu, t.j. PERSPEKTÍVA DZP postupníkovi, postúpil súbor verejnoprávných pohľadávok, Najvyšší súd SR môže len konštatovať, že rešpektujúc rozhodnutie konkurzného súdu v zmysle § 135 O.s.p., ktorým konkurzný súd umožnil na rozdiel od rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR (najmä nižšie citovaný rozsudok sp. zn. 7Sžso/20/2012) obidvom zmluvným stranám naplniť slobodu konať v rozsahu vymedzenom v zmysle čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky s účinkami, ktoré súkromné právo s postúpením pohľadávok spája, t.j. s dobrovoľným plnením dlžníka žalobcovi ako postupníkovi. Zákonodarca vyslovene prostredníctvom ustanovenia § 18 ods. 1 písm. a/ bod 3 zák. č. 581/2004 Z. z. aktívne legitimoval na podanie návrhu na vydanie platobného výmeru iba zdravotnú poisťovňu, tj. subjekt jednoznačne opísaný v § 2 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z. a preto správny orgán v tejto časti rozhodol v súlade so zákonom.

6.27 Podľa § 18 ods. 1 písm. a/ bod 3 zákona č. 581/2004 Z. z. v citovanom znení úrad vykonáva dohľad nad verejným zdravotným poistením tým, že vydáva platobné výmery vo veciach uplatnených zdravotnou poisťovňou, ak ide o pohľadávky na poistnom vyplývajúce z neodvedených preddavkov na poistné alebo neodvedeného nedoplatku na poistnom podľa osobitného predpisu, úroky z omeškania a pohľadávky vyplývajúce z nezaplátenej úhrady za neodkladnú zdravotnú starostlivosť podľa osobitného predpisu.

6.28 Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z. v citovanom znení zdravotná poisťovňa je akciová spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky založená na účely vykonávania verejného zdravotného poistenia na základe povolenia na vykonávanie verejného zdravotného poistenia.

6.29 Obdobný záver judikoval iný senát Najvyššieho súdu v rozsudku sp. zn. 7Sžso/20/2012 zo dňa 24. apríla 2012 [nasledovne konajúci senát cituje v zmysle § 250ja ods. 7 O.s.p. časť uvedeného rozsudku relevantnú pre teraz prejednávanú vec]:, Následne bolo povinnosťou odvolacieho súdu skúmať, či žalobca je aktívne legitimovaný na podanie žiadosti (návrhu) o vydanie platobného výmeru zo strany žalovaného. Na základe uvedeného bolo potom nevyhnutné vysporiadať sa s otázkou, či poistné a pohľadávky na poistnom sú majetkom patriacim do konkurznej podstaty úpadcu. Názor žalobcu, podľa ktorého ustanovenie § 2 ods. 2 zákona o zdravotnom poistení (a to ani vo väzbe na zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy) nedáva odpoveď na otázku vlastníctva finančných prostriedkov, získaných zdravotnou poisťovňou z vykonávania verejného poistenia však nezodpovedá zákonu.

Z ustanovení zákona o správe majetku štátu v spojení so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej

správy vyplýva, že verejné prostriedky sú peňažnými prostriedkami štátu. I preto, ak vykonávame verejného zdravotného poistenia je činnosť vo verejnom záujme, pri ktorej sa hospodári s verejnými prostriedkami (§ 2 ods. 2 zákona o zdravotnom poistení), tieto prostriedky sú majetkom štátu, len ich správa bola zákonom zverená inému subjektu zdravotnej poisťovni.

Zdravotná poisťovňa je z tohto dôvodu povinne klientom Štátnej pokladnice podľa § 2a ods. 1 písm. e/ zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Štátnej pokladnici“), platitelia poistného zo zákona uhrádzajú preddavky na poistné na účet zdravotnej poisťovne vedený v štátnej pokladnici (§ 16 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení). Z dôvodu, že ide o verejné prostriedky, bola im priznaná zákonná ochrana pred exekúciou odpísaním z účtu (§ 12 ods. 7 zákona o Štátnej pokladnici).

Na skutočnosti, že poistné, resp. pohľadávka na poistnom je majetkom štátu, nič nemení úprava, podľa ktorej v prípade kladného výsledku hospodárenia, za splnenia zákonom stanovených podmienok, môže byť časť týchto prostriedkov pretransformovaná do vlastníctva zdravotnej poisťovne v podobe zisku. Prostriedky z poistného na verejné zdravotné poistenia sú verejné prostriedky v majetku štátu, a preto nemôžu patriť do konkurznej podstaty zdravotnej poisťovne, ako úpadcu. Z toho potom vyplýva, že správca konkurznej podstaty nemá procesnú legitímáciu v zmysle § 47 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii iniciovať konanie týkajúce sa poistného, a teda aj vymáhať pohľadávky na poistnom, lebo nejde o majetok patriaci do konkurznej podstaty ako majetok úpadcu.

Hoci už na základe uvedeného je potrebné konštatovať správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, pre úplnosť je potrebné uviesť, že v zmysle § 18 ods. 1 písm. a/ bod 3 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotných poisťovniach“) úrad vykonáva dohľad nad verejným zdravotným poistením tým, že vydáva platobné výmery vo veciach uplatnených zdravotnou poisťovňou, ak ide o pohľadávky na poistnom vyplývajúce z neodvedených preddavkov na poistné alebo neodvedeného nedoplatku na poistnom podľa osobitného predpisu, úroky z omeškania a pohľadávky vyplývajúce z nezaplatených úhrady za neodkladnú zdravotnú starostlivosť podľa osobitného predpisu.

Z citovaného ustanovenia zákona o zdravotných poisťovniach vyplýva, že uplatniť na úrade pohľadávku na poistnom môže len zdravotná poisťovňa, pričom definíciu zdravotnej poisťovne obsahuje ustanovenie § 2 ods. 1 zákona o zdravotných poisťovniach. Zdravotná poisťovňa podľa uvedeného ustanovenia je akciová spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky založená na účely vykonávania verejného zdravotného poistenia na základe povolenia na vykonávanie verejného zdravotného poistenia."

6.30 Vzhľadom na hore vyslovený záver o procesnom pochybení žalovaného i krajského súdu, sa najvyšší súd nezaoberal ďalšími námietkami, a to najmä, či na žalobkyňu boli postúpené pohľadávky v tom rozsahu, ako ich požadovala priznať alebo v inom rozsahu. Uvedenému sa bude civilný súd a správny orgán zaoberať v ďalšom konaní.

6.31 Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených skutočností, po vyhodnotení odvolacích námietok žalobcu, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

7.

7.1 O trovách súdneho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na náhradu trov konania. Žalobca bol v tomto konaní úspešný, súd mu preto priznal právo na náhradu trov konania za celé konanie. Podľa obsahu súdneho spisu žalobcovi trovy nevznikli a právny zástupca žalobcu v lehote troch dní podľa § 151 ods. 1 O.s.p. trovy nevyčísľil, súd preto postupom podľa § 151 ods. 2 O.s.p. žalobcovi trovy na náhradu nepriznal.

7.2 S poukazom na ustanovenie § 250k ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd SR ďalšiemu účastníkovi konania trovy na náhradu nepriznal pretože v tomto druhu konania má v zásade nárok na náhradu trov konania len žalobca.

8.

8.1 Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť nový procesný predpis - Správny súdny poriadok. Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

8.2 Vzhľadom k tomu, že predmetné odvolacie konanie začalo pred dňom nadobudnutia účinnosti SSP, t.j. pred 01.07.2016, Najvyšší súd SR procesne postupoval podľa ustanovení O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.